

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Халамжийн сангийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2024/10/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Ховд хот
2024 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар
Утас: 99047408 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn
Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн
Утас: 99013699 Цахим хаяг: tsetsegsurena@audit.gov.mn
Аудитор: Н.Батжаргал
Утас: 99432788
Цахим хаяг: batjargaln@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

**ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2024.01.26 № 11/03
танай 2024.01.16 -ны № 29 -т

ХӨДӨЛМӨР ХАЛАМЖ
ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ГАЗРЫН
ДАРГА Л.БИЛЭГДЭМБЭРЭЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Халамжийн сангийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Халамжийн сангийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Батлагдсан төсвийн хүрээнд олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээний бүлгийн төсөлд 1066000.0 мянган төгрөгийг 533 бүлэгт олгосон байна.

Аудитын гол асуудал

АДБООУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Халамжийн сан нь нь тайлант онд 2 зорилтын хүрээнд 14 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг батлуулж, 99 хувийн биелэлттэй хэрэгжүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН: ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Х.БОЛДБААТАР

ХОЁР. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан (төгрөгөөр)**

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	0.00	0.00
31	Мөнгөн хөрөнгө	0.00	0.00
33	Авлага	0.00	0.00
35	Бараа материал	0.00	0.00
360	Бусад эргэлтийн хөрөнгө	0.00	0.00
2	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	0.00	0.00
39	Үндсэн хөрөнгө	0.00	0.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	0.00	0.00
4	Нийт өр төлбөр	0.00	0.00
41	Богино хугацаат өр төлбөр	0.00	0.00
5	Цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	0.00	0.00
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	0.00	0.00
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	0.00	0.00
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	0.00	0.00
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	0.00	0.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	0.00	0.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	0.00	0.00

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	211,045,000.00	1,211,045,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	211,045,000.00	1,211,045,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	211,045,000.00	1,211,045,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	211,045,000.00	1,211,045,000.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	211,045,000.00	1,211,045,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	211,045,000.00	1,211,045,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	211,045,000.00	1,211,045,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	128,900,000.00	1,198,845,000.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	128,900,000.00	1,198,845,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	82,145,000.00	12,200,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	82,145,000.00	12,200,000.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	0.00	

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	-24,000.00	-24,000.00
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	24,000.00	24,000.00
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
8	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	0.00	0.00
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
20	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	211,045,000.00	1,211,045,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	211,045,000.00	1,211,045,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	211,045,000.00	1,211,045,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	211,045,000.00	1,211,045,000.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	211,045,000.00	1,211,045,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	211,045,000.00	1,211,045,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	211,045,000.00	1,211,045,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	128,900,000.00	1,198,845,000.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	128,900,000.00	1,198,845,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	82,145,000.00	12,200,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	82,145,000.00	12,200,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	0.00	0.00
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	0.00	0.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	0.00	0.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Гүйцэтгэл зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,211,045,000	1,198,845,000	12,200,000	99%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,211,045,000	1,198,845,000	12,200,000	99%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	0	0	0	0%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,211,045,000	1,198,845,000	12,200,000	99%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,211,045,000	1,198,845,000	12,200,000	99%
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,211,045,000	1,198,845,000	12,200,000	99%
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих			0	0%
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,211,045,000	1,198,845,000	12,200,000	99%
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,211,045,000	1,198,845,000	12,200,000	99%

ГУРАВ. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 7,255.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрлээ. Аудитаар 2 зөрчил¹ илэрч, 2 зөвлөмж өгсөн.

Залруулагдаагүй 7,255.0 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага байгаа тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээний бүлгийн төсөл олголтын анхан шатны баримтуудаас үзэхэд төсөл тус бүрийг үнэлж хэлэлцээгүй, хяналт хангалттай түвшинд хэрэгжүүлэлгүй олгосон байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайдын 2012 оны А/91 тоот тушаалын нэгдүгээр хавсралтаар батлагдсан Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ үзүүлэх журмын 5 дахь хэсгийн 5.1-т “Үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагаанд ... аймаг, дүүргийн нийгмийн халамжийн үйлчилгээний байгууллага ... тус тус хяналт тавина” гэсэн заалттай нийцэхгүй, мөн тушаалын хоёрдугаар хавсралтаар батлагдсан Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээний чанарт тавих шалгуур үзүүлэлтийн үйлчилгээнд тавигдах чанарын шалгуур үзүүлэлтүүдийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээний бүлгийн төсөл хэрэгжилтэд дотоод хяналт хэрэгжүүлэн, олгосон төслийн үр ашгийг тооцох.

2. Зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Сэргээн засах үйлчилгээ үзүүлсэн байгууллага нь хамрагдсан иргэдээр өдөр тутам авсан үйлчилгээний тэмдэглэл хөтөлж баталгаажуулан гарын үсэг зуруулаагүй, тухайн баримтыг үндэслэн тооцоо бодож санхүүжилтийг олгоогүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”, Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайдын 2012 оны А/91 тоот тушаалын хоёрдугаар хавсралтаар батлагдсан Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээний чанарт тавих шалгуур үзүүлэлтийн үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагад тавигдах үндсэн шаардлагын чанарын шалгуур үзүүлэлтийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Сэргээн засах үйлчилгээ үзүүлсэн байгууллага нь хамрагдсан иргэдээр өдөр тутмын авсан үйлчилгээний талаарх тэмдэглэл хөтөлж иргэнээр гарын үсэг зуруулан баталгаажуулах, түүнийг үндэслэн тооцоог хийж санхүүжилт олгох.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 5 дугаар сарын 01-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

6.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Аудитын явцад санхүүгийн тайланд алдаа илрээгүй.

6.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:							
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Халамжийн сан	Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээний бүлгийн төсөл олголтод хяналт хэрэгжүүлээгүй.	1	6,000.0					1	6,000.0		
Халамжийн сан	Сэргээн засах үйлчилгээ үзүүлсэн байгууллага хамрагдсан иргэдээр өдөр тутам авсан үйлчилгээний тэмдэглэл хөтөлж баталгаажуулан гарын үсэг зуруулаагүй	1	1,255.0					1	1,255.0		
Нийт дүн		2	7,255.0					2	7,255.0		

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

5.1 аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр				
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан	
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй					
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10	
1	ТШЗ	1	1			1				
2	Төсөл, хөтөлбөр									
3	ЗГТС									
4	ТТЗ									
5	ТЕЗ									
НИЙТ		1	1			1				